МІНСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ЛІСУ, МИСЛИВСТВОЗНАВСТВА ТА ІХТІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету
_____ Л.О. Омельянчик
(підпис) (ініціали та прізвище)
«28» 08 2026

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ РИБАЛЬСТВА ТА РИБНИЦТВА
(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалавр
(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Мисливське господарство та рослинні ресурси»

спеціальності Н-4Лісове господарство
(шифр, назва спеціальності)

галузі знань Н-4 Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧІ: Бережна Аліна Михайлівна, асистент кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології, Вітер Олексій Олександрович, асистент кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології

Протокол № 1 від «28» 08 2026 р.
Завідувач кафедри
_____ В.І. Домніч
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ Г.Ф.Дударєва
(підпис) (ініціали, прізвище)

2026 рік

Зв`язок з викладачем: *асистент кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології, бережна Аліна Михайлівна;*
E-mail: berezhnaya3@gmail.com
Сезн ЗНУ повідомлення:
Телефон: ***(061) 228-76-19***
Інші засоби зв'язку: *Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)*
Кафедра: *біології лісу, мисливствознавства та іхтіології, ІІІ корпус, ауд. 215*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи рибальства та рибництва» є формування у здобувачів системи знань про біологічні, екологічні, технологічні та організаційні основи рибальства і рибництва, закономірності формування рибних запасів, принципи раціонального використання та відтворення водних біоресурсів, а також основні технології вирощування риби в умовах аквакультури.

Дисципліна спрямована на формування практичних навичок оцінювання рибогосподарського значення водойм, характеристики основних об'єктів рибальства і рибництва, визначення рибопродуктивності, вибору способів та знарядь лову, розуміння принципів природного і штучного відтворення риб та організації раціонального використання водних біоресурсів.

Основні завдання дисципліни є: ознайомлення зі структурою та основними напрямами рибного господарства; формування знань про біологічні основи рибальства; вивчення закономірностей формування та використання запасів водних біоресурсів; ознайомлення з основними видами промислового, любительського та спортивного рибальства; вивчення основних знарядь та способів лову; формування уявлення про рибопродуктивність водойм; ознайомлення з принципами організації та ведення рибництва; вивчення біологічних основ природного і штучного відтворення риб; ознайомлення з основними технологіями аквакультури; вивчення принципів зариблення водойм; формування навичок раціонального використання та охорони водних біоресурсів; ознайомлення з основними нормативно-правовими вимогами у сфері рибальства, рибництва та охорони водних біоресурсів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: основні поняття та терміни рибальства і рибництва; структуру та основні напрями діяльності рибного господарства; біологічні особливості основних об'єктів рибальства та аквакультури;закономірності формування рибних запасів; фактори формування природної рибопродуктивності водойм; основні види рибальства; основні знаряддя та способи промислового і любительського лову; принципи обліку уловів; основи оцінювання чисельності та запасів риб; принципи природного та штучного відтворення риб; основні напрями та технології рибництва; особливості ставового, садкового та інших видів вирощування риби; принципи зариблення водойм; основи годівлі риб в умовах аквакультури; основні фактори, що впливають на продуктивність рибогосподарських водойм; основні антропогенні чинники, що негативно впливають на водні біоресурси; принципи охорони та раціонального використання водних біоресурсів.

Студент повинен вміти: характеризувати рибогосподарське значення природних та штучних водойм; визначати основні об'єкти рибальства та рибництва; характеризувати біологічні особливості промислових видів риб; визначати основні знаряддя та способи лову; аналізувати ефективність різних способів рибальства; визначати основні показники рибопродуктивності водойм; здійснювати прості розрахунки рибопродуктивності та уловів; аналізувати структуру рибних популяцій; характеризувати природне та штучне відтворення риб; визначати принципи проведення зариблення; характеризувати основні технології вирощування риби; аналізувати умови, необхідні для ефективного ведення рибництва;оцінювати вплив господарської діяльності на водні екосистеми; обґрунтовувати заходи щодо раціонального використання, відтворення та охорони

водних біоресурсів.

Міждисциплінарні зв'язки: для повноцінного засвоєння навчального матеріалу дисципліни необхідні знання із загальної та спеціальної іхтіології, зоології хребетних, гідробіології, екології, фізіології тварин, генетики, основ паразитології та інших професійно орієнтованих дисциплін.

Знання та навички, сформовані під час вивчення дисципліни «Основи рибальства та рибництва», можуть бути використані під час виконання кваліфікаційної роботи магістра та у подальшій професійній діяльності.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	**Обов'язкова**	
Семестр	7-й	—
Кількість кредитів ECTS	**3**	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	32 год.	—
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	20 год.	—
Самостійна робота	50 год.	—
Консультації	Поточні консультації проводяться дистанційно по п'ятницям 09.35-10.55 Zoom, ідентифікатор 3220942968, пароль 12345; через систему Moodle уробочий час.	
Вид підсумкового семестрового контролю:	**залік**	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6815	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-10 Прагнення до збереження навколишнього середовища. СК-8 Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства. СК-13Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації мисливських угідь, поліпшення їх стану та оптимізації використання.	Інформаційно-рецептивний метод, репродуктивний метод, евристичний метод, кейс-метод, імітаційний метод, дискусійний метод (групові дискусії, диспути).	*Поточний контроль:* виконання тестових завдань; перевірка і захист практичних завдань; контрольна роботи із кожної проміжної атестації. *Підсумкові контрольні заходи:* захист індивідуального завдання; складання заліку.

ПРН 2 Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.		
ПРН 4 Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.		
ПРН 9 Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.		
ПРН 11 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.		
ПРН 14 Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.		
ПРН 20 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень стану природних та штучних екосистем і робити аргументовані висновки.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Рибальство та рибне господарство

Поняття «рибальство», «рибне господарство», «рибні запаси», «водні біоресурси», «рибопродуктивність». Структура та основні напрями рибного господарства. Значення рибних ресурсів у природних екосистемах та господарській діяльності людини. Значення рибного господарства в сучасному світі.Основи біології риб: анатомо-морфологічні особливості, фізіологія, процеси росту і розвитку.Життєві цикли риб, нерестові стратегії, адаптації до умов середовища.Основні гідробіологічні чинники, що впливають на рибні популяції (температура, кисневий режим, солоність, течія, кормова база).Трофічні ланцюги у водних екосистемах та місце риб у них.Популяційна динаміка риб: структура, продуктивність, смертність, рекрутування.Біологічні нормативи вилову: мінімальний промисловий розмір, квоти, охоронні періоди.Стійкість рибних ресурсів і концепція раціонального використання водних біоресурсів.

Тема 2. Нормативно-правові основи використання водних біоресурсів

Основні принципи регулювання використання, охорони та відтворення водних біоресурсів. Правові основи промислового, любительського та спортивного рибальства. Обмеження та заборони. Відповідальність за незаконне добування водних біоресурсів.

Змістовий модуль 2. Біологічні основи рибальства та промисловий лов

*Тема 1. Біологічні основи формування рибних запасів*Біологічні особливості риб як об'єктів промислу. Вікова та статева структура популяцій. Ріст і розвиток риб. Статеве дозрівання та нерест. Природна смертність і промислова смертність. Формування чисельності та запасів риб. Поняття «любительське рибальство» та його правовий статус.Етичні принципи відповідального рибальства.Види рибальських снастей: вудки, спінінги, фідерні системи, підводне полювання (правові обмеження).Типи наживок і приманок, основи їхнього застосування.Методи лову: поплавковий, донний, спінінговий, тролінг, зимовий лов.Поведінка риб та її використання в аматорському рибальстві.Правила рибальства в Україні: добові норми, заборонені снасті, охоронні періоди, мінімальні розміри вилову.Охорона водойм: роль рибалок у збереженні популяцій та середовища.

Тема 2. Рибопродуктивність водойм

Поняття рибопродуктивності. Первинна та вторинна продукція водойм. Фактори, що визначають продуктивність. Природна та промислова рибопродуктивність. Методи оцінювання рибопродуктивності.

Тема 3. Промислове рибальство

Основні способи промислового лову. Класифікація знарядь лову. Сіткові, гачкові, пасткові та інші знаряддя. Вибір знарядь залежно від біології об'єкта лову та умов водойми. Організація промислу та облік уловів.

Змістовий модуль 3. Любительське рибальство та охорона водних біоресурсів

Тема 1. Промислове, Любительське та спортивне рибальство

Основи організації промислового рибного господарства.Типи рибальських флотів та промислових суден.Промислові снасті: трали, неводи, ставні сіті, ятери.Методи промислового вилову: тралення, пелагічний лов, донний лов, кошелькові неводи.Технологія приймання, сортування та первинної обробки вилову.Міжнародне регулювання промислу: FAO, квотування, принципи MSC.Проблеми перелову та шляхи їхнього вирішення.Моніторинг стану запасів і визначення допустимого промислового навантаження.Екологічні аспекти: прилов, вплив знарядь лову на екосистеми.Особливості любительського рибальства. Вудильні та спінінгові снасті. Лов риби з берега та плавзасобів. Сучасні способи любительського лову. Культура рибальства.

Тема 2. Правила та обмеження рибальства

Заборонені способи та знаряддя лову. Нерестові заборони. Обмеження за розмірами та кількістю добутої риби. Добові норми. Особливості рибальства на різних типах водойм.

Тема 3. Охорона водних біоресурсів

Основні загрози для рибних ресурсів. Браконьєрство. Забруднення водойм. Зміна гідрологічного режиму. Гідротехнічне будівництво. Інвазійні види. Збереження нерестовищ та місць нагулу. Заходи з охорони та відтворення рибних ресурсів.

Змістовий модуль 4. Основи рибництва та аквакультури

Тема 1. Біологічні основи рибництва

Поняття рибництва та аквакультури. Основні об’єкти вирощування. Біологічні особливості риб, які враховуються під час вирощування. Основні технологічні цикли.

Тема 2. Природне та штучне відтворення риб

Поняття аквакультури та її форми: інтенсивна, напівінтенсивна, екстенсивна.Основні групи культивованих гідробіонтів: риби, молюски, раки, водорості.Біологічні вимоги до вирощування риб: кормова база, водний режим, щільність посадки.Інкубація ікри, вирощування личинок та малька.Системи утримання: ставові господарства, садкові системи, УЗВ (установки замкненого водопостачання).Профілактика хвороб та ветеринарний контроль у рибництві.Генетика популяцій у рибництві, селекційні програми.Економічні основи аквакультури та маркетинг аквакультурної продукції.Екологічні ризики: інтродукція видів, забруднення, біобезпека.

Особливості природного відтворення. Нерест і розвиток потомства. Штучне отримання статевих продуктів. Інкубація ікри. Вирощування личинок та молоді.

Тема 3. Зариблення водойм

Мета та принципи зариблення. Вибір видів та вікових груп. Визначення кількості посадкового матеріалу. Транспортування та випуск риби. Контроль ефективності зариблення.

Тема 4. Основи технології аквакультури

Ставове, садкове та інші форми рибництва. Годівля риб. Контроль температури, кисню та інших параметрів водного середовища. Полікультура. Вирощування товарної риби. Основи профілактики захворювань.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Рибальство та структура рибного господарства	4	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 2	Нормативно-правові основи використання водних біоресурсів	4	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 3	Біологічні основи формування рибних запасів	2	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 4	Рибопродуктивність водойм та її оцінювання	2	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 5	Промислове рибальство та основні знаряддя лову	2	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 6	Любительське та спортивне рибальство	2	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 7	Біологічні основи рибництва та відтворення риб	2	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 8	Основи аквакультури, зариблення та охорони водних біоресурсів	2	—	*1 раз на тиждень*
Практичне заняття 1	Визначення основних об'єктів рибальства та їх рибогосподарського значення	5	—	*1 раз через тиждень*
Практичне заняття 2	Основні знаряддя та способи рибальства	5	—	*1 раз через тиждень*
Практичне заняття 3	Визначення та розрахунок показників рибопродуктивності водойм	5	—	*1 раз через тиждень*
Практичне заняття 4	Основи зариблення та технології вирощування риб	5	—	*1 раз через тиждень*
Самостійна робота	1. Історія розвитку рибальства та рибного господарства.	2,5	—	*щотижня*
	2. Сучасна структура рибного господарства України.	2,5	—	*щотижня*
	3. Основні промислові види риб України.	2,5	—	*щотижня*
	4. Біологічні основи формування рибних запасів.	2,5	—	*щотижня*
	5. Вікова та статева структура популяцій риб.	2,5	—	*щотижня*
	6. Особливості росту та розвитку промислових риб.	2,5	—	*щотижня*

	7. Основні типи водойм та їх рибогосподарське значення.	2,5	—	*щотижня*
	8. Природна рибопродуктивність водойм.	2,5	—	*щотижня*
	9. Основні промислові знаряддя лову.	2,5	—	*щотижня*
	10. Любительські способи рибальства.	2,5	—	*щотижня*
	11. Нерестові міграції та нерест риб.	2,5	—	*щотижня*
	12. Природне відтворення рибних запасів.	2,5	—	*щотижня*
	13. Штучне відтворення риб.	2,5	—	*щотижня*
	14. Зариблення водойм.	2,5	—	*щотижня*
	15. Основні напрями аквакультури.	2,5	—	*щотижня*
	16. Ставове рибництво.	2,5	—	*щотижня*
	17. Садкове та інші форми вирощування риби.	2,5	—	*щотижня*
	18. Годівля риб в умовах аквакультури.	2,5	—	*щотижня*
	19. Вплив антропогенних чинників на рибні ресурси.	2,5	—	*щотижня*
	20. Сучасні проблеми охорони та відтворення водних біоресурсів.	2,5	—	*щотижня*

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Лекція 1 та практичне заняття 1	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Виконання тестових завдань зі змістового модулю «Рибальство та структура рибного господарства». Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань. **Питання для самопідготовки:** - Значення рибного господарства в сучасному світі. - Основи біології риб: анатомо-морфологічні особливості, фізіологія, процеси росту і розвитку. - Життєві цикли риб, нерестові стратегії, адаптації до умов середовища. - Основні гідробіологічні чинники, що впливають на рибні популяції (температура, кисневий режим, солоність, течія, кормова база). - Трофічні ланцюги у водних екосистемах та місце риб у них. - Популяційна динаміка риб: структура, продуктивність, смертність, рекрутування. - Біологічні нормативи вилову: мінімальний промисловий розмір, квоти, охоронні періоди. - Стійкість рибних ресурсів і концепція раціонального використання водних біоресурсів..	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох видів. *Завдання першого виду* — **вибір із множини**. За правильне виконання завдання студент отримує: **1 бал.** Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. *Завдання другого виду* — **встановлення відповідності.** За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів.	10

	Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю «Законодавча база України щодо відлову, утримання та розведення диких тварин в умовах неволі або обмеженої волі».	Оцінювання здійснюється за такою шкалою: **5 бали —** всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; **3-4 бали** — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; **0-2 бал** — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	5

Усього за ЗМ 1	**2**			10
Лекції 2 та практичне заняття 2	Виконання тестових завдань у	Виконання тестових завдань зі змістового модулю «	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох	10
	СЕЗН ЗНУ Moodle	Нормативно-правові основи використання водних біоресурсів». Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань. **Питання для самопідготовки:** - Нормативно-правові основи використання водних біоресурсів.	видів. *Завдання першого виду* — **вибір із множини**. За правильне виконання завдання студент отримує: **1 бал.** Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. *Завдання другого виду* — **встановлення відповідності.** За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів.	

	Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю «Біологічні основи утримання та розведення копитних в штучних умовах».	Оцінювання здійснюється за такою шкалою: **5 бали —** всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; **3-4 бали** — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; **0-2 бал** — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	5
Усього за ЗМ 2	**2**			**15**

Лекція 3-7 та практичне заняття 3	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Виконання тестових завдань зі змістового модулю «Біологічні основи формування рибних запасів Рибопродуктивність водойм та її оцінювання Промислове рибальство та основні знаряддя лову Любительське та спортивне рибальство Біологічні основи рибництва та відтворення риб». Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань.	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох видів. *Завдання першого виду* — **вибір із множини**. За правильне виконання завдання студент отримує: **1 бал.** Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного	10
			варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. *Завдання другого виду* — **встановлення відповідності.** За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів.	

	Виконання і захист завдань практичних занять	1. Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю 2. «Основи організації промислового рибного господарства. 3. Типи рибальських флотів та промислових суден. 4. Промислові снасті: трали, неводи, ставні сіті, ятери. 5. Методи промислового вилову: тралення, пелагічний лов, донний лов, кошелькові неводи. 6. Технологія приймання, сортування та первинної обробки вилову. 7. Міжнародне регулювання промислу: FAO, квотування, принципи MSC. 8. Проблеми перелову та шляхи їхнього вирішення. 9. Моніторинг стану запасів і визначення допустимого промислового навантаження. 10. Екологічні аспекти: прилов, вплив знарядь лову на екосистеми.».	Оцінювання здійснюється за такою шкалою: **5 бали —** всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; **3-4 бали** — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння	5

			використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; **0-2 бал** — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	
Усього за ЗМ 3	**2**			**15**
Лекція 8 та практичне заняття 4	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Виконання тестових завдань зі змістового модулю «Основи аквакультури, зариблення та охорони водних біоресурсів». Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань. - **Питання для самостійної роботи:** -Поняття аквакультури та її форми: інтенсивна, напівінтенсивна, екстенсивна. -Основні групи культивованих гідробіонтів: риби, молюски, раки, водорості. -Біологічні вимоги до вирощування риб: кормова база, водний режим, щільність посадки. -Інкубація ікри, вирощування личинок та малька. -Системи утримання: ставові господарства, садкові системи,	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох видів. *Завдання першого виду* — **вибір із множини**. За правильне виконання завдання студент отримує: **1 бал.** Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. *Завдання другого виду* — **встановлення відповідності.** За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він	10

		УЗВ (установки замкненого водопостачання). -Профілактика хвороб та ветеринарний контроль у рибництві. -Генетика популяцій у рибництві, селекційні програми. -Економічні основи аквакультури та маркетинг аквакультурної продукції. -Екологічні ризики: інтродукція видів, забруднення, біобезпека		

			отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів.	

	Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю «Основи аквакультури, зариблення та охорони водних біоресурсів».	Оцінювання здійснюється за такою шкалою: **5 бали —** всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; **3-4 бали** — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; **0-2 бал** — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	5
Усього за ЗМ 4	**2**			**15**

Усього за Змістові модулі	**8**			**60**
Поточний контроль				
Залік	Теоретичне завдання	Складання тестових завдань з дисципліни. Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle. Загальний обсяг 50 тестових завдань. Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17073	Тест підсумкової атестації складається з завдань трьох видів. Завдання першого виду — вибір із множини. За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал. Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. Завдання другого виду — встановлення відповідності. За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів. Завдання третього виду — коротка відповідь. Студенту	**20**
			необхідно надати точну стислу відповідь, або доповнити зміст завдання (1-3 слова). За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал.	

3. Мисливсько-господарське законодавство України: Посібник до практичних занять для

	Практичне завдання	індивідуальне завдання. Перелік тем для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?d=17073	Результати виконання студентом індивідуального завдання оцінюється за наступною шкалою: Вступ **(2 бали)**: коротко розкрити проблему, та актуальність даної теми. Основна частина **(1-14 балів):** повнота розкриття питання (1-4 бали); опрацювання сучасних наукових інформаційних джерел (1-5 бали); цілісність, систематичність, логічна послідовність викладу (1-5 бали). Висновки **(2 бали)**: уміння формулювати власне ставлення до проблеми, робити аргументовані висновки. Акуратність оформлення письмової роботи **(2 бали)**.	
Усього підсумковий контроль	2			**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

Аналіз причин загибелі осетрових риб в умовах фермерського господарства / Губанова Н.Л., Новіцький Р.О., Горчанок А.В., Байдак Л.А., Присяжнюк Н.М. // Theoretical and Applied Veterinary Medicine. 2021. № 9(3). С. 160–164.

2. Аналіз рибної галузі України: Зелена книга // Г. Башняк, Н. Дуплій, Л. Литвиненко, І. Присяжнюк, П. Яремчук. Київ: Офіс ефективного регулювання BRDO, 2020. 228 с.

3. Байдак Л.А., Дворецький А.І. Техногенно трансформовані прісноводні екосистеми Придніпров`я: монографія. Вид.2-е, доповн. та виправл. Дніпро: Ліра, 2019. 228 с.

4. Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Круглороті (Cyclostomata). Риби (Pisces) / В.Л. Булахов, Р.О. Новіцький, О.Є. Пахомов, О.О. Христов. Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 2008. 304 с.

5. Булахов В.Л., Новіцький Р.О., Христов О.О. Іхтіологічні та рибогосподарські дослідження на Дніпровському водосховищі // Вісник ДНУ. Біологія, екологія. 2003. Вип. 11. Т. 2. С. 7–18.

3. Мисливсько-господарське законодавство України: Посібник до практичних занять для

Додаткова:

1. Закон України «Про аквакультуру» № 5293–17 від 18.09.2012.
2. Закон України «Про громадські об'єднання» № 4572-VI від22.03.2012.
3. Закон України «Про рибне господарство, промислове рибальствота охорону водних біоресурсів» № 3677-VI від 08.07.2011.
4. Закон України «Про тваринний світ» № 2894-III від 13.12.2001.
5. Зоріна М.О., Новіцький Р.О. Рекреаційне рибальство в Україні як фактор інтенсифікації «зеленого» туризму // Биоразнообразие и роль животных в экосистемах: материалы VII Междунар. науч. конф. Днепропетровск: Адверта, 2013. С. 107–108.
6. Інструкція про порядок здійснення штучного розведення, вирощування риби, інших водних живих ресурсів та їх використання в спеціальних товарних рибних господарствах // Наказ Державного комітету рибного господарства України № 4 від 15.01.2008 р.
7. Інструкція про порядок обчислення та внесення платежів за спеціальне використання водних живих ресурсів при здійсненні любительського і спортивного рибальства // Наказ Міністерства рибного господарства україни та Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України № 221/165/276/161/48 від 28.12.96 (втратив чинність на підставі Наказу Держкомрибгоспу № 167/156/299/300/650 від 24.12.99).

Інформаційні ресурси

1. http://www.nbuv.gov.ua/ — Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського.
2. http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html — Електронний фонд наукових публікацій.
3. http://www.kmu.gov.ua — Урядовий портал.
4. http://zakonl.rada.gov.ua/laws — Законодавство України.
5. http://hunts.in.ua/index.html — Полювання та природа.
6. http://www.vupor.com/ — Всеукраїнський портал полювання и рибальства

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувач вищої освіти має право на індивідуальний графік відвідування лекційних занять. Пропуски вважаються поважними, якщо представлені об'єктивні докази справжніх причин: хвороба студента, підтверджена довідкою (лікарняним листом) про тимчасову непрацездатність; попередньо отриманий дозвіл завідувача кафедри про пропуск зайнять за сімейними чи іншими поважними причинами (не більше 3-х навчальних днів за семестр); донорська довідка, повістка в військкомату. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального

відпрацюванняпропущених занять. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. За наявності невідпрацьованих пропущених практичних занять студент до написання атестаційних робіт не допускається.

Політика академічної доброчесності

При виконанні індивідуального завдання будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників

відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази данихдля пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua Цифрова повнотекстова база даних англомовної наукової періодики JSTOR:https://www.jstor.org/

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та лабораторних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, заліку) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу alinaberezhnaya3@gmail.com У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифракадемічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2026-2027 н. р. доступний за адресою: https://tinyurl.com/yckze4jd.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://tinyurl.com/y9tve4lk.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9pkmmp5. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: https://tinyurl.com/ycds57la.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://tinyurl.com/57wha734. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/yd6bq6p9; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9r5dpwh.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://tinyurl.com/ydhcsagx.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): https://moodle.znu.edu.ua
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.
ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/
ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim
ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): http://sites.znu.edu.ua/confucius